

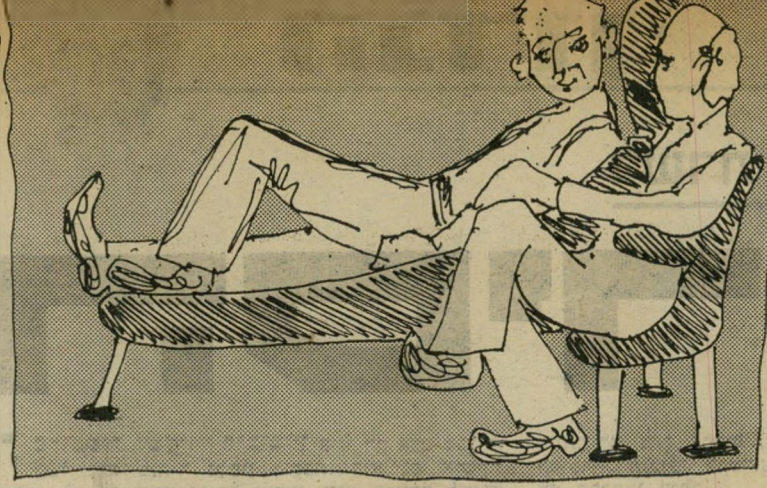
חשבון עובר ושב מאת פרנק שלמה מאה

פשוט מגעיל

אני מקווה שלרבותי הקוראים יצא לקרוא בשבועון זה את הידיעה על הרמטכ"ל אשר נתן לחייל מצטיין שעון שחוסר מידו של "מחבל" אותו חייל מצטיין, הוא החייל שגילה את החולייה המסוכנת.

כאשר שמעתי על המעשה הזה, נתתי קפתי בתחושת גועל עמוקה ופיתאומית, שאולי היתה קצת לא מובנת, אלמלא הסיפור הבא:

יום אחד בא אדם אל הפסיכיאטר ונשכב על ספתו. "אדוני הפסיכיאטר", הוא אומר, "אני לא יודע מה לעשות! אשתי חושבת שאני מגעיל! לדי חוש-בם שאני מגעיל! חברי חושבים שאני מגעיל! אפילו אנשים שאינם מכירים

פסיכיאטר זקוקה אין בעיה

אתי בטוחים שאני מגעיל? זהו, אדוני הפסיכיאטר. כולם חושבים שאני מגעיל! זו הבעיה שלי!"

נעץ הפסיכיאטר באיש מבט אחד ודי, ואמר לו: "אין לי שום בעיה, אדוני. אתה פשוט מגעיל!"

זוה בדיוק גם העניין עם הסיפור הזה בעניין השעון. זה פשוט מגעיל.

הטראומה חוזרת

לאחד השרים החשובים במדינה התקלקלה המכונית 300 מטרים לפני שהגיע הביתה בצפון תל-אביב. הנהג שלו הציע להזמין מונית, אבל השר חכך בדעתו ובסוף אמר, אתה יודע מה? נלך ברגל!

וכך, בפעם הראשונה מאז שהיה לשר, הלך השר 300 מטרים שלמים ברגל, ככה סתם, ברחוב, כאילו שהוא היה בן-אדם פשוט. בדרך הכירו אותו אנשי שים, והיו גם אחדים שלא הכירו אותו, ובכלל הוא הצליח לקלוט משהו ממה שהרחוב חושב, והיה מאוד נסער ונגרש בשיבת הממשלה.

העם שכח מהטראומה! הזעיק השר את עמיתיו, אתמול הייתי בעם, ולא תאמינו מה שמעתי! היה אפילו אחד שאמר שאם החזירו את ימית, אפשר גם להחזיר את אריאל! אתם תופסים, עמיתי השרים! פשוט אי-אפשר לסמוך על הזיכרון של העם הזה! הם כבר שכחו את הטראומה! היתה טראומה — והופ — איננה עוד! מה שמעניין אותם זה הבורסה, הנסיעות לחו"ל, ודברים מהסוג הזה! אף אחד לא התייחס באור פן טראומטי למאורע הטראומטי של הפינוי הטראומטי מימית הטראומטית! זה לא ייתכן להמשיך בצורה כזאת!

ובכן, עמיתי השרים, סיכם השר שירד לרחוב, יש לזה רק פיתרון אחד! פיתרון אחד ויחיד! צריך להקרין לפחות פעם בשבוע את כתבת הטלוויזיה ש-עשינו על הפינוי הטראומטי! כתבה נפלאה זאת היתה! הכתבה הכי טובה שהממשלה עשתה! ואין טעם שנתבייש בכתבה הזאת! הסיוור שלי ברחוב הורכב כוח שפעם אחת להראות את זה — בהחלט לא מספיק! אני תובע בכל תוקף שהממשלה תחליט כאן מייד ול-אלתר שהכתבה תוקרן לפחות פעם בש-בוע, וגם תוכנס לתכניות הלימודים ב-בתי-הספר! אחרת אנחנו צפויים לאסון!

נעשים כל הרעשים העמומים אשר שמעת בתוך הזחל"ם חדים מאוד. לפתע, אדוני ראש-הממשלה, אתה שומע יבבה משונה ששום כלי נגינה בעולם — למרות שירי המשרורים — אינו יכול להשמיע. אתה מפנה את ראשך לאחור, אדוני ראש-הממשלה, והנה אתה רואה את פניו של החייל אשר יצא מן הזחל"ם ממש מאחורית, והנה הם עיסה נוראה ומ-רוסקת. אתה צועק: "חובש!" — והנה עוד יבבה אתה שומע, וכל אותה העת, אדוני, יודע אתה כי את שריקת הכ-זר שיפגע בך — חס ושלום — לעולם לא תשמע.

בשם הכדורים השורקים, אדוני ראש-הממשלה, אני מבקש ממך — פחדו נורא שכמוני — תחשוב פעמיים. ואם לא יס-פיקו לך פעמיים — תחשוב פעם שלי-שית.

נ.ב. אני מקווה שסידורי הדואר במ-דינתנו יאפשרו למכתב זה להגיע ליעדו לפני שהכדורים יתחילו לשרוק.

אני יודע, אדוני ראש-הממשלה, כי עוד בנעוריי נאלץ הייתי לברוח מפני החייה הנאצית, וממנה נמלטת בעור שי-ניך (ואגב, בחודמנות זאת, שלח נא ד"ש חס למר אכסל שפרינגר, ידידך הטוב). אני יודע גם שנאסרת עליידי המישטרה החשאית של הצורך הסטאליניסטי, ו-חוויות לא-ניעמות עברו על הוד מעלתך בפרק החוץ של חיידק ההיסטוריים (ו-היום ממלאת גאווה גדולה את ליבנו כאשר הנשק הישראלי הטוב, בצד ה-נאבק הסובייטי, מגן על ארגנטינה ה-נאבטת באימפריאליסט הברזילי. ועוד יו-דע אני שהתגייסת באומץ לצבאו של ה-גנרל הפולני אנדרס, ועימו הגעת לארץ-ישראל, שאז נקראה גם בשם המשונה פלסטיונה. ועוד יודע אני כי אחר-כך היתה ראש המחטרת האמיצה, איש ש-פרס הושם על ראשו, וחיו היו נתונים בסכנה נוראה. היה עליך להתחפש, אדו-ני ראש-הממשלה, ולהתחכם לצר ול-אוייב.

ועוד יודע אני, אדוני מר בגין, כי ה-עובדה שלא נלחמת באומץ בשורות צבא-ההגנה לישראל במלחמת הקוממיות, לא היתה תלויה בך. בן-גוריון סירב בכל תוקף לחייל אותך. ואתה, כמוכן, בחוש האחריות הממלכתי שפיתחת כבר אז, לא העלית בדתך לשנות שם, להתי-גייס באופן אנונימי וכיוצא באלה מעי-שים שלא ייעשו במדינה מתוקנת, ולו-גם כדי להלחם כנגד צעיר בן 35 על מישמר המולדת.

ואחר-כך, אדוני ראש-הממשלה, מש-נבחרת לכנסת, מובן כי שוחררת משירות המילואים, ככל האדונים הנבחרים ה-אחרים.

ובכן, אדוני ראש-הממשלה, בכל ה-ביוגרפיה המפוארת הזאת קשה לי להבחין בעיקבותיו הבלתי-נימחים של הכדור השורק ליד האוזן. זה הכדור השורק שגדולי הפרואאינקנים כתבו עליו ספרים, זה הכדור השורק שטובי המי-שורים שרו לו. זה הכדור השורק ש-גדולי הנואמים היללו את נועם צליליו. מובן שלא היה זה באשמתך, אדוני ראש-הממשלה. אילו היה הדבר תלוי בך — בטוח אני — לא היית מהסס להשליך את נפשך מגד, וקול שריקות הכדורים היה אך מגביר ומחדד את הפטריוטיזם הטובע בדמך היהודי הגאה. אך חווייה זו בדיוק, אדוני ראש-הממשלה, חוויית הכדור השורק, בשמה אני בא לבקש — חכה קצת. התייעץ עם עוד כמה מומחים. אל תמהר.

הרשה לי, אדוני ראש-הממשלה, לת-אר באזניך את החווייה אשר אותה — לרוע המזל — לא הזדמן לך להכיר באופן אינטימי.

תארינא לך, מר בגין, שאתה חייל לא צעיר, בן 35, נניח, כגילך בשנת 1948. בבית מחכים לך אשתך עליזה אשר אהבת, ובניך ובנותיך מחמלי-נפ-שך. והנה אתה יושב לך בזח"ל, ול-גופך חולצה דקה. על ראשך קסדה, ובידך אתה מחזיק רובה. והנה, אדוני ראש-הממשלה, ניתנת הפקודה: החו-צה!

דלת הזחל"ם נפתחת, אדוני ראש-המ-שלה, ואתה קופץ ממנו החוצה. ובן רגע

דעה בעניין הזה, והייתי מבקש להש-מיעה באזניך.

אודה ואתודה, אדוני ראש-הממשלה. הדעה הזאת אשר לי היא סובייקטי-בית לחלוטין, וכל כולה תלויה בך-בר. והנה הדבר: בדיוק עכשיו אני טרוד בשירות מילואים שלי. מילחמה מפו-ארת בלבנון, אשר "תכרית ותאבד, תש-מיד ותחסל" את מי שלא יהיה, מיל-חמה שכזאת עלולה להפוך את שירות המילואים שלי, עניין משעמם ומעצבן סתם, לחווייה דרמאטית מסוג הבלתי-חביב ביותר.

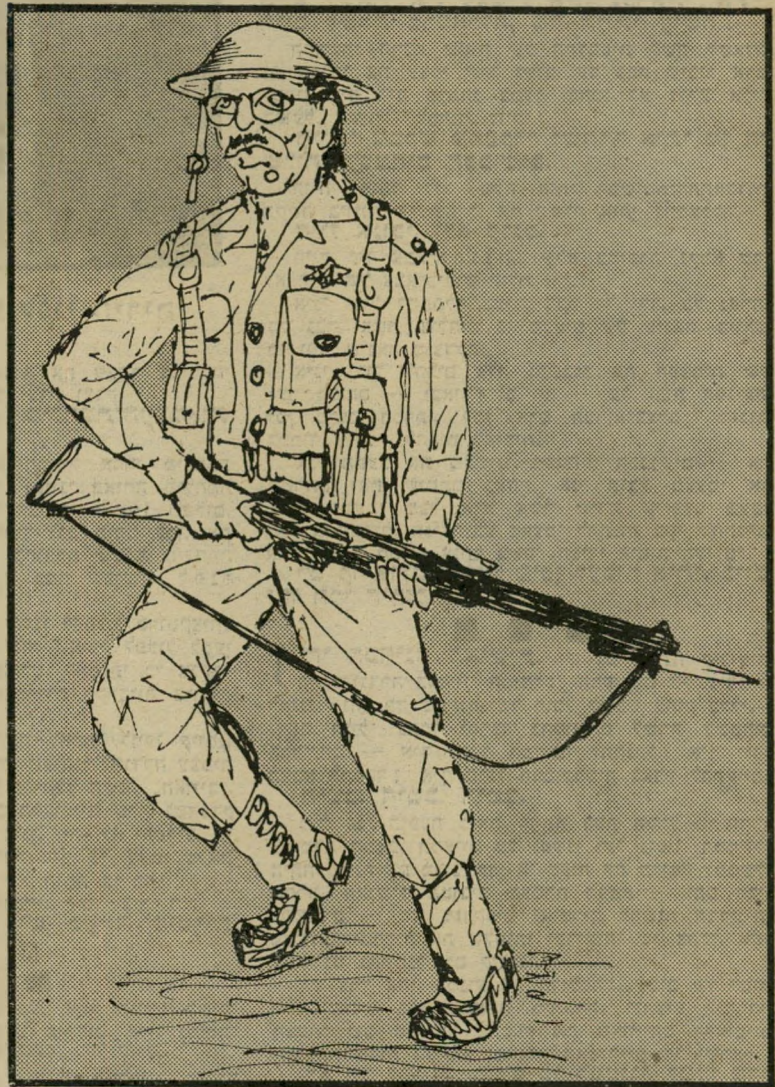
רואה אתה, אדוני ראש-הממשלה, איני מתיימר לדבר בשם אינטרסים לא-מיים, בשם ביטחון האומה, או בשם ההיסטוריה. אני מדבר בשם הכדורים השורקים.

בעניין זה, אדוני ראש-הממשלה, היי-תי רוצה לפנות אליך בשאה הבאה: זו השאלה: האם שמעת מעודך, מר בגין, כדור שורק ליד אוזנך?

כדור שורק ליד האוזן

שלום ראש-ממשלתי היקר, מר בגין. יש לי בקשה מאוד אישית אליך, ואין לי דרך לפנות אליך אלא בכתב. במידה רבה, גם אשמך היא זו. הנה טרחת להזמין את ראשי האופוזיציה של הוד מעלתך להתייעצות ביטחונית דח-פה, אשר בה שאלת לדעתם על ה-מילחמה בלבנון. ואילו אלי לא פנית ואותי לא שאלת.

והנה למרבית הפלא, גם לי יש

בגין חייל-גיבור